

19 de febrer de 2019

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret relatiu a l'establiment de metodologies que facilitin el càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i l'anàlisi de la vulnerabilitat davant dels impactes del canvi climàtic en els procediments d'avaluació ambiental de plans i programes.

Des de l'entrada en vigor de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, la consideració de la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic en l'avaluació ambiental de plans, programes i projectes esdevé un mandat legal. Aquest mandat queda reforçat amb la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, que estableix a l'article 34.3 l'obligació de valorar, en els procediments d'avaluació ambiental de plans, programes i projectes que es desenvolupen a Catalunya, les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que llur execució i gestió puguin produir, i també la vulnerabilitat davant dels impactes de canvi climàtic, i habilita els departaments competents en matèria de canvi climàtic i avaluació ambiental per establir per reglament uns mètodes que facilitin el càlcul de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i l'anàlisi de la vulnerabilitat.

El Departament de Territori i Sostenibilitat ha de dur a terme la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret que pretén facilitar l'aplicació del marc normatiu als consultors ambientals i promotors de plans i programes i facilitar criteris i eines metodològiques per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i per a l'avaluació de la vulnerabilitat territorial davant dels impactes del canvi climàtic.

Per tot això, a proposta del conseller de Territori i Sostenibilitat, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret relatiu a l'establiment de metodologies que facilitin el càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i l'anàlisi de la vulnerabilitat davant dels impactes del canvi climàtic en els procediments d'avaluació ambiental de plans i programes, amb el contingut que s'annexa.

Annex

Consulta relativa a:

Elaboració d'un Projecte de decret relatiu a l'establiment de metodologies que facilitin el càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i l'anàlisi de la vulnerabilitat davant dels impactes del canvi climàtic en els procediments d'avaluació ambiental de plans i programes.

1. Problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.

Amb l'entrada en vigor de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, la consideració de la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic en l'avaluació ambiental de plans, programes i projectes esdevé un mandat legal. Aquest mandat queda reforçat amb la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic aprovada pel Parlament de Catalunya, la qual habilita els departaments competents en matèria de canvi climàtic i avaluació ambiental per definir reglamentàriament els mètodes de càlcul i d'anàlisi de la vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic.

El marc legal preveu, doncs, que en el procés d'avaluació ambiental tots els plans, programes i projectes que es desenvolupin a Catalunya hauran de valorar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que llur execució i gestió puguin produir, i també la vulnerabilitat davant dels impactes del canvi climàtic.

El grau de maduresa en la introducció dels aspectes relatius al canvi climàtic tant des del punt de vista de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (conegut com a mitigació) o de la reducció de la vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic (conegut com a adaptació) no és el mateix segons si es tracta de plans i programes o si es tracta de projectes. En el cas dels plans i programes existeix ja prou expertesa, la qual cosa permet l'establiment d'uns paràmetres i unes directrius bàsiques que han de complir aquestes metodologies. No és aquest el cas dels projectes on encara l'aplicació és molt més incipient i, per tant, també és més gran la incertesa.

L'expertesa a que es fa referència abans deriva de l'avaluació que l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic ha fet d'una setantena de plans sectorials i un centenar de plans urbanístics, durant el període 2007-2016. D'aquest procés, va sorgir la necessitat de disposar d'eines de càlcul que facilitessin aquesta tasca als consultors ambientals. Així l'any 2012 es va fer la presentació d'una eina d'estimació d'emissions de CO₂ generades pels plans d'ordenació urbana municipal (POUM) que calculava les emissions dels usos energètics residencials, de la mobilitat i del cicle de l'aigua i que posteriorment va ser actualitzada i ampliada per la seva aplicació al planejament urbanístic derivat. Aquest eina d'estimació d'emissions de CO₂ així com la instrucció tècnica DGPAMN-DGQACC/1/2018 per la qual s'estableixen criteris comuns per a l'elaboració dels documents d'abast dels estudis ambientals estratègics de determinats plans urbanístics en relació amb

l'anàlisi quantitativa d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle a, es pot consultar a: http://canvclimatic.gencat.cat/ca/politiques/politiques_catalanes/la_mitigacio_del_canvi_climatic/incorporacio_avaluacio_ambiental/

En relació a l'adaptació al canvi climàtic, l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic disposa d'una primera metodologia que estudia l'impacte de l'increment de temperatura a cada municipi i l'afectació per sectors socioeconòmics i sistemes naturals (consultable a http://canvclimatic.gencat.cat/web/.content/home/campanyes_i_comunicacio/publicacions/publicacions_de_canvi_climatic/Estudis_i_docs_adaptacio/Estudi_LaVola_adaptacio_municipis/Vulnerabilitat_canvi_climatic_municipis_Vdef_set.pdf) i també disposa de diagnòstics climàtics (impactes i vulnerabilitats) en el marc de diferents projectes Life (http://canvclimatic.gencat.cat/ca/politiques/politiques_catalanes/ladaptacio_al_canvi_climatic/Participacio-de-Oficina-en-projectes-europeus-dadaptacio/).

El fet que els mètodes de càlcul d'emissions i d'anàlisi de vulnerabilitat que faciliten aquesta tasca als consultors ambientals no es trobin regulats en cap disposició normativa implica una disparitat que en pot posar en qüestió la comparabilitat, i també hi ha el risc que es puguin utilitzar metodologies poc reconegudes, no estandarditzades i basades en criteris i factors d'emissió no directament aplicables a la realitat de Catalunya.

Quant a l'estudi de vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic en el territori tot i les incerteses per avaluar de forma integrada i amb prou marge de confiança quins seran els impactes existeix prou informació com per començar a establir uns criteris mínims que facilitin l'assoliment d'un territori més resilient als impactes del canvi climàtic.

És cert que la Llei 16/2017 de l'1 d'agost del canvi climàtic, també parla d'altres metodologies per a la realització d'inventaris d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, petjada de carboni o d'avaluació de vulnerabilitats a organitzacions, instal·lacions de la Generalitat o productes. És possible que hi pugui haver punts en comú, però cada un d'aquests altres casos previstos a la Llei 16/2017 necessiten d'una aproximació específica i ad hoc.

2. Els objectius de la iniciativa.

Els objectius d'aquest projecte de decret són:

- Facilitar la tasca d'anàlisi dels efectes del canvi climàtic i l'estimació de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en els processos d'avaluació ambiental.
- Garantir la coherència metodològica en l'anàlisi dels efectes del canvi climàtic i de l'estimació de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en els processos d'avaluació ambiental.

3. Les possibles solucions alternatives regulatòries i no regulatòries.

a) Opció de no fer res i mantenir la situació actual

Per un costat aquesta opció implicaria no fer efectiu el mandat legal establert a l'article 34 de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic on estableix que els departaments competents en matèria de canvi climàtic i avaluació ambiental han d'establir per reglament uns mètodes que facilitin el càlcul de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i l'anàlisi de vulnerabilitat.

Per altra banda no facilitar als consultors que intervenen en el procés d'avaluació ambiental un marc tècnic d'ajuda que eviti càlculs i aproximacions disperses o redueixi les múltiples interpretacions sobre com fer el càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i l'anàlisi de la vulnerabilitat davant dels impactes del canvi climàtic de plans i programes, en dificultarà la comparabilitat dels resultats i per tant farà que la presa de decisions no tingui lloc sobre una base sòlida.

Finalment, cal posar de relleu que l'opció de no fer res comporta no desenvolupar completament la competència en aquesta matèria atribuïda a Catalunya.

b) Opció normativa preferida

El que es planteja és el de poder establir metodologies que facilitin el càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i criteris per l'anàlisi de la vulnerabilitat davant dels impactes del canvi climàtic en els procediments d'avaluació ambiental de plans i programes, i es deixa per a una fase posterior el desenvolupament per a projectes, un cop es disposi d'una major informació en aquest àmbit.

Amb l'establiment d'una metodologia i uns criteris comuns i aplicables a tots els plans i programes es pretén que tots els agents involucrats, treballin sota uns principis i uns criteris el més homogenis possibles la qual cosa redundarà en benefici de totes les parts involucrades.

4. Necessitat i oportunitat de l'aprovació de la norma.

4.1 Incidència de l'alternativa que s'indica com a preferida

a) Impacte sobre l'Administració de la Generalitat (l'organització, el personal i el pressupost)

El fet que es reguli l'abast, les metodologies, els criteris, facilita una homogeneïtzació dels estudis i dota de major transparència a tot el procés d'avaluació ambiental. No es preveu que la seva aplicació impliqui un increment de pressupost o de personal de la Generalitat de Catalunya. Ans el contrari, disposar d'aquesta metodologia i d'aquests criteris agilitza i facilita la tramitació, en tant tothom comparteix els criteris i les metodologies a aplicar. Així mateix facilita

la comparació entre plans i programes i d'aquesta manera contribueix a consolidar el coneixement.

b) Impacte sobre les administracions locals (l'organització, el personal i el pressupost) i, en particular sobre el règim especial del municipi de Barcelona.

El fet que es reguli l'abast, les metodologies, els criteris, facilita una homogeneïtzació dels estudis i dota de major transparència a tot el procés d'avaluació ambiental. No es preveu que la seva aplicació impliqui un increment de pressupost o de personal de les administracions locals. Ans el contrari disposar d'aquesta metodologia i d'aquests criteris agilitza i facilita la tramitació, en tant tothom comparteix els criteris i les metodologies a aplicar. Així mateix facilita la comparació entre plans i programes i d'aquesta manera contribueix a consolidar el coneixement. El mateix és aplicable en el cas del municipi de Barcelona.

c) Impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa, des de la perspectiva de la simplificació i la reducció de càrregues administratives per a les empreses i els ciutadans així com també des de la vessant mediambiental.

- Per als promotors dels plans i programes els atorga una major seguretat jurídica atès que coneixen els criteris sota els quals es durà a terme l'avaluació del pla o programa.
- Se n'agilitza i facilita la tramitació, en tant que tothom comparteix els criteris i les metodologies a aplicar.
- Facilita la comparació entre plans i programes i d'aquesta manera contribueix a consolidar-ne el coneixement.
- Aporta una major resiliència per al conjunt dels territoris, sectors i el conjunt de la societat catalana, vers els riscos que representa el canvi climàtic.